

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Magdalenou Ježkovou ve věci žalobce **V. F.**, nar. , státní příslušnost Ukrajina, hlášený k pobytu v, zast. JUDr. Petrem Kučerou, Ph.D., advokátem v Hradci Králové, Velké náměstí 135/19, proti žalovanému **Ministerstvo vnitra ČR**, IČ 00007064, Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze 13. 4. 2016, OAM-2/LE-LE05-LE05-2016,

t a k t o :

- I. Žaloba se z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Včas podanou žalobou namítal žalobce nezákonnost shora identifikovaného rozhodnutí, jímž mu žalovaný neudělil na základě žádosti mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Žalobce vyslovil přesvědčení, že byl ve správním řízení zkrácen na svých právech, když dle jeho názoru žalovaný porušil při svém rozhodování § 3 a § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a dále § 5 zákona o azylu, neboť žalobce splňuje zákonné podmínky pro jeho udělení, dále § 14 zákona o azylu, neboť žalobce splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu z humanitárních důvodů a v neposlední řadě i § 14a zákona o azylu, neboť v případě návratu do vlasti mu hrozí nebezpečí vážné újmy.

V doplnění žaloby pak žalobce uvedl, že je státním příslušníkem Ukrajiny, kterou opustil proto, že zde probíhá válka. Policie a vojenská správa roznáší do domů povolávací rozkazy, chodí v noci, aby lidi zastihla doma. Poté jej odvedou do války, což on nechce. Pokud odmítne podepsat, hrozí mu vězení. Uvedl, že má strach o svůj život. Připomenul, že nejvíce jsou odváděni muži ze západní Ukrajiny, mnoho mužů bylo zraněno a nikdo jim pak nepomůže. Lidem, kteří se vrátili z války, je odmítáno vydání potvrzení o tom, že bojovali, aby jim nemusela být proplácena podpora.

Žalobce zdůraznil, že žalovaný v předchozím řízení porušil ust. § 3 správního řádu, neboť nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu, a to v návaznosti na příslušná ustanovení zákona o azylu, neboť žalobce splňuje zákonné podmínky pro udělení mezinárodní ochrany. Žalobce měl za to, že žalovaný nedostatečně zohlednil skutečnosti týkající se jeho možného nástupu do vojenské služby. V současné době probíhá na území Ukrajiny rozsáhlý ozbrojený konflikt, který lze kvalifikovat jako občanskou válku. Žalobce měl ze svého případného návratu na Ukrajinu obavy, neboť by musel nastoupit vojenskou službu v ozbrojených složkách. Žalobce má negativní vztah ke zbraním a násilnostem a obává se o svůj život a zdraví.

Vyslovil obavy, že na Ukrajině mu hrozí v případě návratu ze strany státních orgánů pronásledování kvůli uplatňování politických práv – tedy politických práv v souvislosti s jeho rozdílnými názory na konflikt vedený v zemi jeho původu – má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu zastávání těchto politických názorů, a to s ohledem na výše uvedené skutečnosti. Odkázal přitom na ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, dle něhož se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má. Odkázal přitom současně na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, sp.zn. 6 Azs 235/2004, dle něhož *„postačí pokud žadatel o udělení azylu své pronásledování prokáže vlastní věrohodnou výpovědí. Pochybuje-li správní orgán o její věrohodnosti, je na něm, aby zajistil důkazy, které věrohodnost výpovědi vyvrátí či zpochybní“*. Žalobce dále uvedl, že si je vědom rozhodnutí, které v dané věci cituje žalovaný, nicméně se domnívá, že žalovaný nepostupoval při hodnocení tohoto bodu jeho argumentace v souladu se zásadou materiální pravdy, kdy v daném případě, kdy je ozbrojený konflikt motivován politickými důvody, nebyl žalobce na jeho politické postoje nikterak dotazován. Doplnil rovněž, že byť sám o sobě nástup vojenské služby není azylově relevantním důvodem, správní orgán se nikterak nezabýval tvrzením žalobce, že lidem, kteří se vrátili z války, je odmítáno vydání potvrzení o tom, že bojovali, aby jim nemusela být proplácena podpora a že odvedení lidé

nedostávají pro boj dostatečnou výbavu a aby minimalizovali ztráty na životě či zdraví, musí si tyto věci obstarat sami. Z toho dovodil, že lidem, kteří jsou nuceni vojenskou službu nastoupit a jsou vysláni do bojů, nejsou zaručena základní práva, jelikož dle tvrzení žalobce nejsou náležitě vyzbrojeni a při jejich případném návratu jim nejsou zaručena základní sociální práva. Vyslovil tak přesvědčení, že v daném případě je třeba posuzovat nejen skutečnost, zda je žalobce povinen do vojenské služby nastoupit, ale i zda jsou v tomto konfliktu zaručena alespoň minimální základní práva, která je stát, vysílající tyto lidi na bojiště, povinen zajistit a dodržovat po jejich návratu. Zároveň poukázal na skutečnost, že rozhodnutí, na které žalovaný odkazuje, je již staršího data a v současné době je na místě tyto skutečnosti zohlednit a posoudit opětovně, a to s ohledem na vývoj politické situace na Ukrajině.

Dále namítal, že správní orgán nehodnotil skutečnost, že po zařazení žalobce do armádních složek může být vyslán do bojů, avšak při pohovoru nezjišťoval, jaké překážky brání žalobci zapojení do armády, zejména, zda se nejedná o důvody náboženské, zdravotní, politické či jiné. Žalovaný dle názoru žalobce nepostupoval při hodnocení tohoto bodu v souladu se zásadou materiální pravdy. Žalobce měl za to, že v řízení svou věrohodnou výpověď prokázal odůvodněné obavy z pronásledování ze strany státních orgánů, pokud by vojenskou službu nenastoupil, či pokud by nastoupil. Zdůraznil tedy, že je namístě poskytnout žalobci mezinárodní ochranu minimálně z humanitárních důvodů.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že konstrukci doplnění žalobních bodů žalovaný považuje za pouhý obecný výčet ustanovení správního řádu a zákona o azylu, které měl žalovaný porušit, aniž by upřesnil, které konkrétní důkazy či podklady pro rozhodnutí správního orgánu, či v odůvodnění jeho rozhodnutí chybí. Žalobce nemůže úspěšně namítat vady právního hodnocení skutkového děje azylové historie žalujícího učiněné správním orgánem, aniž by upřesnil, které konkrétní důkazy či podklady pro rozhodnutí správního orgánu v odůvodnění jeho rozhodnutí chybí, resp. pokud sám neuvedl skutečnosti či důkazy, které pro takové tvrzení svědčí. Svůj právní názor žalovaný opírá o konzistentní judikaturu Nejvyššího správního soudu.

Námítka týkající se míry a úplnosti zjištění skutečností rozhodných v merit věci vzhledem ke konkrétnímu případu žalovaný odmítl jako účelovou, za argumentaci, která vykazuje znaky paušálního výčtu zákonem stanovených důvodů bez identifikace skutkových a dějových podstat ve vazbě na konkrétní situaci žalobce. Žalovaný rovněž považoval za liché tvrzení žalobce, že správní orgán v předcházejícím řízení nezjistil skutečný stav věci, pokud sám neuvedl skutečnosti či důkazy, které pro takové tvrzení svědčí (viz. rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. Azs 221/2005 ze dne 21.9.2006). Žalovaný se dovolává též rozsudku rozšířeného senátu ze dne 20. 12. 2005, č.j. 2 Azs 92/2005-58, č. 835/2006 Sb. Nejvyššího správního soudu, ve kterém vymezil, že: *„Žalobce je též povinen vyličit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami.“* Obdobně judikoval v bodu 26 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9.12. 2015, č.j. 6 Azs 230/2014 žalobcovu povinnost *„ozřejmit svůj právní náhled na*

to, proč se má jednat o nezákonnosti. Žalobce musí uvést, jaké aspekty dějů či okolností uvedené v rámci skutkových tvrzení považuje za základ jím tvrzené nezákonnosti.“

K otázce ozbrojeného konfliktu na Ukrajině se žalovaný dovolává ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, podle které nelze odmítání nástupu k výkonu vojenské služby, která je ve státě původu povinná, bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, zvláště není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženstvím (viz. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29.03. 2004, č.j. 5 Azs 4/2004-49). Takové skutečnosti však žalobce neuvedl. Jeho ohrožení ze strany státních orgánů země původu může nastat pouze v případě, kdy žalovaný převezme povolávací rozkaz k nástupu do armády. Toliko takové počínání je nově zřízenou vojenskou prokuraturou Ukrajiny kvalifikováno jako trestný čin. S ohledem na shora uvedené se argumentace žalobce ve věci pronásledování ze strany státních orgánů z důvodů vyhýbání se výkonu vojenské službě jeví jako lichá. Své tvrzení žalovaný doložil i aktuálními zprávami z nezávislých zdrojů, které jsou i soudy hodnoceny a respektovány jako informace objektivní, vyvážené a aktuální. Žalovaný se rovněž dovolával stávající judikatury praxe, která stanoví, že pokud žalobce *„nepřinese žádné konkrétní argumenty či návrhy důkazů ve prospěch přijatelnosti námitky aktuálnosti informací o zemi původu, „důkazní břemeno stran důvodů, které se týkají výlučně jeho osoby, nese žadatel o mezinárodní ochranu“* -viz rozsudek NSS ze dne 29.5. 2009, č.j. 4 Azs 83/2008-69. Podle ustálené judikatury nelze odmítání nástupu k výkonu vojenské služby, která je ve státě původu povinná, považovat bez dalšího za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, zvláště není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženstvím (viz. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29.03. 2004, č.j. 5 Azs 4/2004-49). V rozsudku ze dne 07. 08. 2012 Nejvyšší správní soud zdůraznil, že odmítání vojenské služby nezakládá odůvodněné obavy z pronásledování podle § 12 písm. b) zákona o azylu ani tehdy, pokud by byl výkon vojenské služby spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu. Může je zakládat, pokud je odůvodněno reálně projeveným politickým nebo náboženským přesvědčením. Takové skutečnosti však žalobce neuvedl (viz list 14 správního spisu).

Žalovaný dále uvedl, že průběžně monitoruje politickou a bezpečnostní situaci na Ukrajině ve vazbě na aplikaci migrační a azylové politiky ČR. Z informace MZV ČR čj. 115045-LTP, ze dne 9. 10. 2015, vyplývá, že za poslední rok byl zaznamenán výrazný pozitivní posun v standardizaci systému výkonu vojenské služby a v systému vysílání do oblasti bojů na východě země (ATO), včetně přístupu státních orgánů k postihu za nenastoupení k vojenské službě v rámci částečné mobilizace. Z informace zpracované vojenským úsekem při ZÚ ČR Kyjev vyplývá, že do zóny ATO mohou být nadále vysíláni pouze dobrovolníci, kteří absolvují tříměsíční výcvik. Vyhýbání se převzetí povolávacího rozkazu k nástupu do armády není nově zřízenou vojenskou prokuraturou kvalifikováno jako trestný čin. Pokud ale osoba, která převezme povolávací rozkaz, do armády nenastoupí, je ohrožena trestem odnětí svobody na 2 až 5 let. V praxi je uplatňován a dodržován i zákon o civilní službě, který zavedl institut alternativní služby pro případ odmítnutí použití zbraně, např. z náboženských důvodů, a to výkonem vojenské služby v nemocnicích. S ohledem na shora uvedené se argumentace žalobce ve věci pronásledování ze strany státních orgánů z důvodů

vyhýbání se výkonu vojenské služby jeví jako lichá. Tvrzení žalovaného je důkazně doloženo i Informací MZV ze dne 01.08. 2014, č.j. 110105/2014. Země původu žalobce je z pohledu standardů požadovaných v § 14a odst. 1 azylového zákona hodnocena jako země, kde existuje účinná ochrana před vážnou újmou ve smyslu čl. 7 odst. 2 kvalifikační směrnice. To stejné platí i pro situaci, kdy lze vyhledat účinnou ochranu v jiné části země (možnost vnitřní ochrany), proto nejsou dány důvody pro udělení mezinárodní ochrany ve smyslu § 14a odst. 1 azylového zákona. Správní orgán si pro své zjištění obstaral objektivní a vypovídající informace z informačních zdrojů, které jsou respektovány i justičními orgány. Žalobce navíc při ústním jednání konkrétně neupřesnil, v čem považuje získané informace za neaktuální. Žalovaný se dovolává stávající judikurní praxe, která stanoví, že pokud žalobce nepřinese žádné konkrétní argumenty či návrhy důkazů ve prospěch přijatelnosti námítky aktuálnosti informací o zemi původu, „*důkazní břemeno stran důvodů, které se týkají výlučně jeho osoby, nese žadatel o mezinárodní ochranu*“ viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2009, č.j. 4 Azs 83/2008-69. Dle názoru žalovaného žalobce své důkazní břemeno neunesl.

V replice k vyjádření žalovaného žalobce uvedl, že má za to, že žalovaný je povinen postupovat v souladu se zásadou vyjádřenou v ust. § 3 správního řádu, tedy v souladu se zásadou materiální pravdy, která je vyjádřena tak, že „*Nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.*“

Žalobce již v doplnění žaloby uvedl, že v současné době probíhá na území Ukrajiny rozsáhlý ozbrojený konflikt, který lze kvalifikovat jako občanskou válku. Žalobce má ze svého případného návratu na území Ukrajiny obavy, neboť by musel nastoupit vojenskou službu v ozbrojených složkách. Žalobce má negativní vztah ke zbraním a násilnostem a obává se o svůj život a zdraví. Následně pak žalobce konkrétně specifikoval, jaké pochybení žalovaného spatřuje v daném řízení, kdy uvedl, že předmětný ozbrojený konflikt je na Ukrajině veden z politických důvodů, přičemž žalobce nebyl na svou politickou orientaci nikterak dotazován. Z výše uvedeného dle jeho názoru vyplývá, že žalobce poukazuje na pochybení spočívající v nedostatečně zjištěném skutkovém stavu v tom smyslu, že nebyl dotazován na svou politickou orientaci, v rámci jeho výslechu se o tyto skutečnosti žalovaný nezajímal, a proto tedy nemohl azylové důvody dostatečně posoudit a zohlednit. Je tedy dle žalobce zřejmé, že v případě jeho návratu do vlasti původu mu hrozí ze strany státních orgánů pronásledování kvůli uplatňování politických práv – tedy politických práv v souvislosti s jeho rozdílnými názory na konflikt vedený v zemi jeho původu - a má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu zastávání těchto politických názorů, a to s ohledem na uvedené skutečnosti, které popsal v rámci řízení.

Současně žalobce poukázal na skutečnost, že v rámci již jeho účastnického výslechu a následně také v rámci doplnění jeho žaloby uvedl, že lidem, kteří se vrátili z války, je odmítáno vydání potvrzení o tom, že bojovali, aby nemuseli platit podporu a že odvedení lidé nedostávají pro boj dostatečnou výbavu a aby minimalizovali ztráty na životě či zdraví, musí si tyto věci obstarat sami. Žalobce tedy jako jeden z azylových důvodů uplatnil také skutečnost, že lidem, kteří jsou nuceni vojenskou službu nastoupit a jsou vysláni do bojů, nejsou zaručena základní práva, jelikož dle

tvrzení žalobce nejsou náležitě vyzbrojeni a po jejich případném návratu jim nejsou zaručena základní sociální práva. Žalovaný tak dle názoru žalobce nehodnotil objektivně veškeré skutečnosti, zejména jaké překážky brání žalobci zapojení do armády, zda se nejedná o důvody náboženské, zdravotní, politické či jiné, a zda jsou případně žalobci zaručeny veškeré svobody a základní lidská práva v případě jeho zapojení do takového konfliktu. Žalobce namítal, že pokud uplatnil výše uvedené azylově relevantní skutečnosti, je úkolem žalovaného, aby v rámci správního řízení tyto důvody řádně posoudil a v rámci svého rozhodnutí se s nimi náležitě vypořádal.

Při nařízeném jednání zástupkyně žalobce uvedla, že žalovaný porušil § 3 správního řádu, když se vůbec nezabýval všemi skutečnostmi týkajícími se žádosti žalobce. Ten totiž není znalý českého práva, a proto ani neuváděl a ani nemohl uvádět politické i náboženské důvody, neboť mu nebylo známo, že jsou tyto otázky z pohledu zákona o azylu důležité. Žalovaný tedy dle názoru žalobce pochybil, když nevěnoval patřičnou pozornost tomu, proč se žalobce nechce a nemůže účastnit ozbrojeného konfliktu na Ukrajině.

Pověřená pracovnice při nařízeném jednání uvedla, že žalobce k dotazu správního orgánu uvedl, že nemá žádné politické přesvědčení. Za této situace tedy nebylo povinností žalovaného azylově relevantní důvody domýšlet. Žalovaný tak logicky další otázky týkající se tohoto tématu nekladl. Uvedla rovněž, že pokud žalobce uvedl, že nemá rád zbraně, pak toto jeho konstatování nemůže být v souladu s jeho dalším konstatováním, že absolvoval vojenskou školu a rok a půl pracoval v armádě. Žalovaný se rovněž s touto otázkou důsledně v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí vypořádal. Na závěr pověřená pracovnice sdělila, že konflikt na Ukrajině není totální, a z toho důvodu má žalobce možnost řešit situaci vnitřním přesídlením. V žalobě ani v jejím doplnění navíc nekonkretizuje, jaké politické přesvědčení vlastně má.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) a po prostudování obsahu správního spisu v kontextu s žalobními námitkami pak dospěl k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům.

Z obsahu správního spisu krajský soud zjistil, že dne 15. 1. 2016 poskytl žalobce k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany v České republice vysvětlení a sdělil, že je ukrajinské národnosti, řeckokatolického vyznání a nemá žádné politické přesvědčení. Je ženatý, bezdětný a ve vlasti žil v Ternopilské oblasti. Do České republiky přijel na přelomu března a dubna 2015, kam se dostal nejprve na základě polského víza a typu C s platností 62 dní. Od roku 2006 jezdil do České republiky a do Polska na delší pobyty za prací, přičemž měl vždy česká nebo polská víza. Nikdy nežádal o mezinárodní ochranu. Prohlásil, že je zdravotně zcela v pořádku, nemá žádné zvláštní potřeby. Konstatoval, že je na Ukrajině válka a že policie a vojenská správa roznáší do domu povolávací rozkazy a nechává je podepsat. Jakmile tak někdo učiní a podepíše, odvedou jej do války a pokud někdo odmítne podepsat, hrozí mu vězení. Žalobce z vlasti odjel proto, že zde začala mobilizace, byla válka a měl strach o svůj život. Uvedl, že v 18 letech absolvoval povinnou vojenskou službu, v jejím rámci i vojenskou školu a poté pracoval 1,5 roků ve vojenském skladu v hodnosti praporčíka. Jiný důvod pro odjezd ze své vlasti neměl, na Ukrajině neměl

žádné potíže. Povolávací rozkaz dosud neobdržel, neboť vždy, když mu ho chtěli předat, ukryl se ve sklepě a jeho manželka tvrdila, že není doma. Za důvod své žádosti o mezinárodní ochranu označil to, že nechce jít do armády a do války. Nejvíce jsou odváděni muži se západní Ukrajiny, mnoho mužů bylo zraněno, přišli třeba o ruku a nikdo jim nepomůže.

Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Z obsahu předloženého správního spisu vyplývá, že žalovaný se případem žalobce podrobně zabýval, posuzoval jeho azylový příběh na základě výpovědí žalobce učiněných v řízení o mezinárodní ochraně a na základě výše uvedených informací o zemi původu. Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že správní řízení netrpí vytýkanými vadami, napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem. Výčet důvodů pro udělení azylu uvedených v § 12 zákona o azylu je taxativní a nelze je rozšiřovat o důvody další. Žalobce neuváděl žádné potíže politického charakteru ani žádné jiné potíže se státními orgány své země původu. Nelze proto dospět k závěru, že by byl ve vlasti pronásledován ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. V řízení dle názoru soudu rovněž nebylo prokázáno, že by žalobce mohl mít důvodné obavy z pronásledování z důvodu své rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, tedy z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu nebo že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti.

Žalovaný se v odůvodnění napadeného rozhodnutí (strana 3 až 4) vypořádal i se žalobcem uváděnou obavou z nástupu vojenské služby v souvislosti s aktuálním vývojem bezpečnostní situace na Ukrajině. Soud ve shodě se žalovaným konstatuje, že branná povinnost je zcela legitimní i podle mezinárodních úmluv, jimiž je ČR vázána (Ženevské úmluva, Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod). Soud odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, který se opakovaně zabýval problematikou odmítání nástupu vojenské služby jakožto azylově relevantního důvodu (žalobce neuvedl, že by vojenskou službu odmítal z důvodu svědomí nebo náboženského vyznání). Lze tak odkázat např. na rozsudek č. j. 5 Azs 4/2004-49 ze dne 29. 3. 2004, v němž se uvádí: *„Odmítání nástupu k výkonu vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, zvláště není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženstvím“* nebo na rozsudek č. j. 2 Azs 17/2012-44 ze dne 7. 8. 2012, kde je uvedeno: *„Samotné odmítání vojenské služby odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ještě nezakládá, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu.“* Uvedené závěry lze vztáhnout i na projednávanou věc. Soudu pak nezbyvá než zopakovat, že azylové řízení je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze ho zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky, tak jak jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb., o

pobytu cizinců na území ČR. S učiněnými závěry žalovaného, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, se soud ztotožňuje.

Krajský soud rovněž přisvědčil názoru žalovaného, že za důvod pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu nelze považovat ani zhoršenou bezpečnostní situaci na Ukrajině. Není důvod domnívat se, že by se stav zhoršené bezpečnostní situace panující ve dvou z celkového počtu 24 oblastí, na něž je Ukrajina rozdělena, rozšířil i do dalších částí země. Žalobce pochází ze západní části Ukrajiny, kde žil až do svého odjezdu z vlasti a kde i v současnosti žije jeho manželka. Této oblasti se zmíněná zhoršená bezpečnostní situace vůbec netýká, a dokonce ikdyby na Ukrajině probíhala válka, která by pro žalobce znamenala ohrožení, nejednalo by se o důvod pro udělení azylu. Na Ukrajině neprobíhá ozbrojený konflikt, který by pro žalobce znamenal jakékoliv nebezpečí.

Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 a 14 zákona o azylu. K udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který sice zohledňuje rodinné vazby, ale uplatňuje se toliko vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobce shledán zákonný podklad, neboť žalobce není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo § 14 cit. zákona.

Podle ust. § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Udělení humanitárního azylu je zcela na volné úvaze správního orgánu a rozhodnutí o něm podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda při zjišťování podkladů takového úsudku byla dodržena pravidla tzv. spravedlivého procesu. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Na udělení azylu z humanitárního důvodu není právní nárok. K otázce jeho udělení se opakovaně vyjadřoval i Nejvyšší správní soud. Lze tak jistě odkázat na jeho rozhodnutí č.j. Azs 8/2004 ze dne 11.3. 2004, v němž se podává: „Smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu“. Nejvyšší správní soud v rozhodnutích ze dne 30. 9. 2004, č.j. 11 Az 204/2003, ze dne 30. 10. 2003, č.j. 3 Azs 20/2003, či ze dne 27. 8. 2003, č.j. 5 Azs 3/2003 uvedl, že obtíže žadatele o azyl stran obživy či možnosti seberealizace nelze bez přistoupení dalších okolností hodných zvláštního zřetele vnímat jinak, nežli jako důvody ekonomické, nepostačující

k udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Pokud žalovaný odůvodnil, že při posouzení zdravotního stavu a věku žalobce neshledal důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, soud považuje učiněný závěr za přezkoumatelný. Soud tak uzavírá, že žalovaný při posouzení důvodů dle § 14 zákona o azylu nevybočil z mezí stanovených zákonem a jeho rozhodnutí je v souladu i s dosavadní ustálenou judikaturou.

Krajský soud dále z průběhu správního řízení zjistil, že správní orgán postupoval dle § 28 zákona o azylu a zkoumal, nesplňuje-li žalobce důvody k udělení tzv. doplňkové ochrany tak, jak je upravena v ust. § 14a a § 14b zákona o azylu.

Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. V odůvodnění této části rozhodnutí (str. 6 a 7) žalovaný vycházel jak z informací od žalobce, tak z informací získaných v průběhu správního řízení, které lze označit za transparentní, objektivní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí a vypořádal se s nimi při posuzování skutečnosti, zda žalobci hrozí pro případ návratu vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Dospěl k závěru, že tomu tak není. S těmito závěry se krajský soud ztotožňuje.

Krajský soud rovněž shledal, že se žalovaný zabýval otázkou, zda žalobci hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání. Přiklonil se k jeho závěru, že doplňkovou ochranu v uvedených případech lze shledat pouze tam, kde takové nebezpečí reálně a bezprostředně hrozí, nikoliv tam, kde vůbec nastat nemusí a může nastat pouze v případě přidružení jiných okolností, které nelze předjímat.

Žalovaný se rovněž v odůvodnění napadeného rozhodnutí vypořádal (na str. 6) s námitkou žalobce týkající se jeho obavy z povolání k výkonu vojenské služby a nasazení do války. Lze souhlasit s jeho závěrem, že existence této občanské povinnosti v jednotlivých státech a dokonce i tresty za její nevykonání uznávají za naprosto legitimní i Ženevská konvence, Mezinárodní pakt o občanských a

politických právech či Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod. Její výkon tedy nelze považovat za újmu podle ust. § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Obecně branná povinnost patří k legitimním povinnostem občanů států a je takto chápána i v mezinárodním měřítku (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2012, č.j. 2 Azs 17/2012-44). Rovněž tak nelze považovat za újmu výkon vojenské služby, neboť sama o sobě nemůže být vnímána jako nebezpečí mučení nebo nelidského zacházení. Trest odnětí svobody hrozí teprve v případě, že si dotyčný převezme povolávací rozkaz. V případě žalobce však k tomu nedošlo. Na takto vyslovené závěry žalovaného krajský soud v plném rozsahu odkazuje.

Žalovaný při svém hodnocení neopomněl zvážit, zda na případ žalobce nelze aplikovat ust. § 14b odst. 1 zákona o azylu dotýkající se otázky doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny. Dospěl k závěru, že z výpovědi žalobce, z evidence žadatel o udělení mezinárodní ochrany a ani ze zjištění správního orgánu učiněného v průběhu správního řízení nevyplynulo, že by v České republice byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobce ve smyslu tohoto ustanovení. Se závěrem žalovaného, že žalobce nesplňuje důvody pro udělení doplňkové ochrany dle ust. § 14b zákona o azylu, se proto krajský soud ztotožnil.

Krajský soud rovněž konstatuje, že v postupu žalovaného nelze spatřovat porušení ust. § 3 správního řádu. Žalovaný totiž nepochybně postupoval tak, aby zjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Za tím účelem i na žádost žalobce zajistil, aby jednání před správním orgánem bylo vedeno v ukrajinském jazyce. Nelze tedy ani přisvědčit žalobní námitce, že díky absenci znalosti českého práva nemohl žalobce adekvátně reagovat na vývoj událostí probíhajících ve správním řízení. Žalovaný kladl žalobci cílené otázky a tím mu umožnil, aby svůj azylový příběh dostatečně ozřejmil.

Ze shora uvedených důvodů krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovaný však náklady řízení nepožadoval, proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li

poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 30. květen 2017

JUDr. Magdalena Ježková v. r
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Renata Vašatová